

ประวัติคณะดีเกฮูลู

๑. ชื่อ นายอับดุลเลาะ นามสกุล มอลอ
๒. ที่อยู่ ๘๗ ม.๔ ต.ระแว้ง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี
๓. ความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม (ดีเกฮูลู)
๔. ประวัติความเป็นมาของดีเกฮูลู คณะอี้แกเมฮอ โดย หัวหน้าคณะ นายอับดุลเลาะ มอลอ

ตั้งแต่ นายอับดุลเลาะ มอลอจำความได้ ก็เห็นบิดาเล่นดีเกฮูลูแล้ว โดยบิดาจะเล่นกันสนุกๆแบบไม่จริงจัง เล่นตามงานประเพณีในหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ บ้าน ต.ระแว้ง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี รวมไปถึงหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลวัด ซึ่งถือว่านายอับดุลเลาะ มอลอ ได้รับอิทธิพลการเล่นดีเกฮูลู จากคนในครอบครัวคือบิดา

ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ขณะนายอับดุลเลาะ มอลออายุได้ ๓๐ ปี จึงได้จัดตั้งคณะดีเกฮูลูเป็นของตนเอง โดยมีสมาชิกเริ่มต้นจำนวน ๑๕ คน ซึ่งส่วนใหญ่สมาชิกจะเป็นคนในพื้นที่ จึงเริ่มซ้อมการเล่นและรับแสดงในงานแต่งงาน งานประเพณี หรืองานกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ แต่ยังไม่มียาวชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกวง

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นายอับดุลเลาะ มอลอได้ฝึกสอนให้ลูกๆหลานๆให้รู้จักศิลปะการเล่นดีเกฮูลู เพราะเด็กๆมีความสนใจ อยากเข้าร่วมเป็นสมาชิกวงดีเกฮูลู โดยในระยะแรกจะฝึกการร้องเพลงก่อน และคัดเลือกคนที่มีหน่วยก้านดี แก้วเสียงใส จากนั้นก็วางตำแหน่ง อุปกรณ์เครื่องดนตรีตามความสนใจ และเมื่อได้ลงมือฝึกฝนจึงทำให้สามารถคัดเลือกคนที่มีพรสวรรค์ เป็นสมาชิกวงดีเกฮูลู ฝึกซ้อมทุกวันในช่วง พร้อมๆกับเปิดโอกาสให้ ออกแสดงในงานที่มีหน่วยงานราชการติดต่อมา และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐ เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องเสียง เครื่องดนตรี และชุดสำหรับการแสดง

เครื่องดนตรี

โดยทั่วไปเครื่องดนตรีจะประกอบด้วย รำมะนา(เรือบานา) อย่างน้อย ๒ ใบ ฆ้อง ๑ วง และลูกแซ็ก ๑ - ๒ คู่ อาจมีขลุ่ยเป่าคอกขณะลูกคู่ร้อง และดนตรีบรรเลง ดนตรีจะหยุดเมื่อมีการร้องหรือขับ ทำนองเดียวกับการร้องลำตัดหรือเพลงฉ่อย ท่วงทำนองปัจจุบันมี ๓ จังหวะ คือ สโลว์ แมมโบสเลว์ และจังหวะ

นาฏศิลป์อินเดีย ซึ่งเนื้อร้องจังหวะใดก็ต้องใช้ร้องกับจังหวะนั้นๆ จะใช้ร้องต่างจังหวะกันไม่ได้ แต่คณะอีแกมะฮ์มีความพิเศษตรงที่ เครื่องดนตรีเกือบทุกชิ้น ทำขึ้นเองทั้งหมด ยกเว้น ฉิ่ง ฉาบ ลูกแซค โดยมีรายการดังนี้ เครื่องดนตรีภาษาไทย (และภาษายาวี)

๑. รำมะนาใหญ่ (บานอร์ฮีบู)
๒. รำมะนาเล็ก (บานอร์อาเนาะ)
๓. ฆ้อง (โฆ่ง)
๔. โหม่ง (ม่อง)
๕. ฉิ่ง (อาเนาะอาแย)
๖. ฉาบ (ฉาบ)
๗. ไม้ปรบมือ (กายูตือโป๊ะ)
๘. แซค (แซค)
๙. ลูกแซค (เวาะลอมมา)

เครื่องแต่งกาย

แต่เดิมผู้เล่นจะโพกหัว สวมเสื้อคอกลม นุ่งโสร่ง บางครั้งอาจเห็นขวานทำนองไว้ชมขวัญคู่ต่อสู้ ต่อมามีการแต่งกายแบบการเล่นลิละ แต่ไม่เห็นบริขหรือถือกริช อาจเห็นขวาน ในปัจจุบันมักแต่งกายแบบไทยมุสลิมทั่วไปหรือตามแบบสมัยนิยม แต่คณะอีแกมะฮ์ จะใส่ชุดแบบมลายู เสื้อแขนยาว, กางเกงขายาว มีหมวก สายสะพาย และผ้ารัดเอว

วิธีการเล่น

วิธีการเล่น เริ่มแสดงดนตรีโหมโรงเพื่อเจ้าอารมณคนดู สมัยก่อนมีการไหว้ครูในกรณีที่มีการประชันกันระหว่างหมู่บ้าน หรืออาจมีหมอผีของแต่ละฝ่ายปัดรังควานไล่ผีคู่ต่อสู้ก็มี ปัจจุบันสู้กันด้วยศิลปกรรมอย่างเดียว เมื่อลูกคู่โหมโรงต้นเสียงจะออกมาร้องทีละคน เริ่มด้วยวัตถุประสงค์ของการแสดง หลังจากนั้น ก็เริ่มเข้าสู่เรื่องราว อาจจะเป็นเหตุการณ์บ้านเมือง หรือความรักของหนุ่มสาว หรือเรื่องตลก ในกรณีที่มีการประชัน หรือบางครั้งก็เป็นเรื่องราวการกระทบกระทั่ง เสียดสีกัน หรือหยาบปัญหาต่าง ๆ มากล่าวเพื่อให้ผู้ชมชื่นชอบในกรรมและปฏิภาณ

โอกาสและเวลาที่เล่น

แต่เดิมนิยมแสดงในงานพิธีต่าง ๆ เช่น เข้าสู่หน้าต งานแต่งงาน (มาแกบูไล๊ะ) ปัจจุบันลิเกฮูลูยังแสดงในงานเทศกาลต่างๆ ร่วมกับมหรสพอื่นๆ บางท้องที่ก็แสดงในงานพิธีสำคัญ เช่น พิธีถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

คุณค่าแนวคิดสาระ

การแสดงลิเกฮูลูยังสามารถเผยแพร่ธรรมะให้ประชาชนเข้าใจถึงภัยร้ายของยาเสพติด ยาบ้า ปัญหาโรคเอดส์ ความสะอาดและบางครั้งจะนำบทเพลงต่างๆไป มาร้อง ไม่ว่าจะเป็นเพลงสตริง หรือลูกทุ่ง มีการผสมผสานภาษามลายูท้องถิ่นหรือจะนำบทเพลงอันนาซีร์ มาขับว่านเป็นห่วงทำนอง ก็ได้ทั้งความรู้และความสนุกสนาน

ทำร่ำ / แสดง

นักร้องนำ - ร้องนำ ลีลาการเต้น

ลูกคู่ - ประสานเสียง

นักแสดง - แสดงลีลาท่าทาง

ขั้นตอนการแสดง

๑. บรรเลงดนตรี

๒. ชักกลอน ชับเสภา(มาแต่ป่าตอง)

๓. กาโร๊ะ

๔. ร้องเพลง เป็น ๒ ภาษา

๕. กาโร๊ะตานี (ตักเตือน / เชิญชวนให้เป็นเด็กดี)

๖. วาบุญแล (การร้องเพลงปิดการแสดง)

เวลาการแสดง

ประมาณ ๑ - ๑.๓๐ ชั่วโมง

ศิลปะการแสดงดีเกฮูลู บ้านเลาะปายอ
ตำบลระแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ภาพประกอบ : ได้ขึ้นฮัฟโหลด YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=PoTPbgEQATs>

